

den højtærede Minister, om man ikke kunde lade disse Penge blive ude hos dem, de var hos — jeg talte i Fjor kun om Husmændene, men jeg vil gerne i Aar medtage de mindre Haandværksmestre paa Landet —, saa de kunde danne Grundfond til en Laanekasse, som Organisationerne selv administrerede og atter laante ud til deres Medlemmer mod en billig Rente. Den Tid, der er gaaet, har ikke været absolut gunstig, hverken for de mindre Landbrugere eller de mindre Haandværksmestre.

Det forundrer mig i Parentes bemærket ikke ganske lidt, at et Medlem af Partiet Venstre i Gaar kunde staa op og rette et saa stærkt Angreb paa Landsbysmedene, som han gjorde; der er ikke Spor af Tvivl om, at de fleste af disse Landsbysmede under Krigen ikke har haft mere end lige fra Haanden og i Munden, og de allerfleste af dem sidder i Øjeblikket saadan i det, at de kun daarligt kan faa det til at gaa rundt. Derfor var dette Angreb utilbørligt. Jeg skal for Resten tage det med som Hilsen til adskillige af Venstrevælgerne i Vendsyssel, hvor jeg netop ved, at Landsbysmedene svang Forhamrene godt forud for Valget for at hjælpe Venstre.

Jeg havde, som sagt, henstillet, at disse Penge blev derude. Den højtærede Minister udtalte sig i Fjor anerkendende om Tanken, og jeg haaber, han i Aar vil føre den ud i Virkeligheden.

Jeg skal derefter omtale den Maade, hvorpaa Jordlovene er ført ud i Livet, og den Virkning, de har haft. Ærede Medlemmer vil huske, at den Gang disse Love var til Behandling, udtalte vi fra vor Side, at de vilde bevirke, at Ejendomspriserne, der muligvis havde Tilbøjelighed til at falde, endnu et Stykke Tid vilde blive holdt oppe og muligvis stige. Jeg udtrykte det paa den Maade, at Ejendomshandlerne, Ejendomsslagterne, der i Fjor et godt Stykke Tid laa tot, vilde kunne blive lige saa levende, som om de havde underkastet sig en Operation efter Professor Steinachs Metode. Det har desværre vist sig, at jeg fik Ret. Der er kommet Liv i denne for vort Samfund formodentlig efter den højtærede Landbrugsministers Mening saa højest uundværlige Klasse af Befolkningen. Næsten alle de Ejendomshandler, der er sket, har været private Udstykninger. Udstykningsforeningerne har ikke kunnet følge med i Udviklingen. Jeg udtalte i Fjor, at hvis man ikke gav Udstykningsforeningerne en fortrinsvis Stilling, saa at man gjorde dem uafhængige af Bankerne, vilde de blive stillet overfor den Situation, at for saa vidt de vilde

deltage i Udstykningen, fik de kun de Ejendomme at udstykke, som Bankerne havde Interesse i, det vil sige, de Ejendomme, hvor Bankerne havde sidste Prioritet, for ellers vilde de private Spekulanter faa Udstykningen.

Dette har vist sig at holde Stik. I de allerfleste af Jyllands Amter, hvor Udstykningsforeningerne før Krigen har gjort et godt Stykke Arbejde, har de slet ikke været i Stand til at tage Kampen op med den private Udstykning. I Randers Amt f. Eks., hvor der nok i Fjor og i Aar bliver oprettet tilsammen 180 Statshusmandsbrug, vil Udstykningsforeningerne ikke kunne magte mere end ca. 40; i Viborg Amt har de oprettet omkring 8—9, og i Hjørring Amt har de kun oprettet 6. Alle de øvrige er private Udstykninger, og de, der har udstykket disse Brug, var Folk, som var blevet hængende ved Gaarden — de havde spillet Kort under Krigen —, og havde Udsigt til i Løbet af ganske kort Tid at maatte stille Gaardene til Tvangsauktion. Men saa kom vi med de mange Millioner, og saa blev en stor Del af dem reddet. Jeg staaar her med Opgørelser over Ejendomshandler i Aalborg, Randers og Viborg Amter, og det viser sig, at næsten alle disse Ejendomshandler — og netop de af dem, der betyder noget — er af den Slags.

Og det blev ikke billig Jord, man fik frem. Ærede Medlemmer vil huske, at under Debatten udtalte det ærede Medlem Hr. Nørskov, at man kunde købe rigtig god Jord oppe i Viborg Amt for 219 Kr. Jeg bad, om jeg ikke maatte komme op for at se paa den Jord, og det ærede Medlem sagde, at det skulde være ham en Fornøjelse at invitere mig. Jeg har gaaet hele Sommeren og ventet paa at komme derop; men jeg har ingen Indbydelse faaet endnu (Nørskov: Den skal nok komme). Ja, den kommer nok, men naar jeg ingen har faaet i Sommer, er jeg overbevist om, at den Jord det ærede Medlem talte om, er kun hjemme i Regnvej, og da vi i Sommer kun har haft ganske faa Regnvejrskdage, har der ikke været Lejlighed til at give mig Indbydelse. For øvrigt er jeg vidende om, at netop i den Kommune, hvor det ærede Medlem er bosat, er der handlet med Jord til 800 Kr. pr. Td. Land, endog ret simpel Jord; og naar man tager hele Viborg Amt, viser det sig netop, at jeg har Ret, at selv simpel Jord deroppe, f. Eks. en Gaard som Ørslev Kloster, der er simpel Hedejord, er oppe paa 475 Kr. pr. Td. Land.

Man kan ganske roligt sige, at for den Jord, der er handlet med efter disse Love,